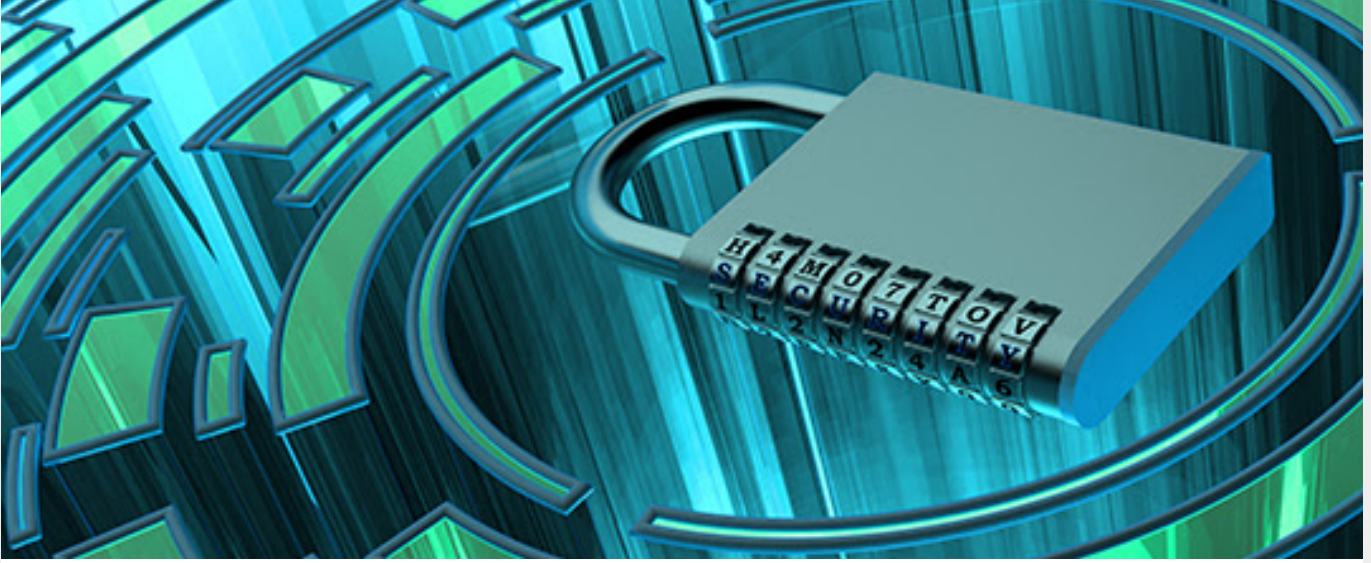

COVID-19 Salgınında Kişisel Verilerin Korunması

Nisan 2020

Değerli Meslektaşlarımız ve Çalışma Arkadaşlarımız,

Dünya Sağlık Örgütü tarafından COVID-19'un pandemi olarak ilan edilmesiyle birlikte dünyanın birçok ülkesinde olduğu gibi Türkiye'de de virüsün yayılmasını önlemek amacıyla giderek artan kısıtlayıcı tedbirler alınmaktadır. Söz konusu tedbirler yeni kişisel veri işleme faaliyetlerini gündeme getirmekte ve kişisel verilerin korunması mevzuatına uyum açısından yeni zorlukların ortaya çıkmasına sebebiyet vermektedir.

Kişisel Verileri Koruma Kurumu ("**Kurum**") 23 Mart 2020 ve 27 Mart 2020 tarihlerinde, sıkça sorulan sorular listesi de içeren salgın ile mücadele sürecinde veri işleme ilkeleri kapsamında bilinmesi gerekenlere ilişkin iki duyuru yayımladı ve veri sorumluları ve veri işleyenlerin veri güvenliğini sağlama yükümlülüğüne dikkat çekti.

Öncelikle salgınla mücadele kapsamında alınan tedbirlerin mevcut durumda veri sorumlularınının 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'ndan ("**Kanun**") doğan mevcut yükümlülüklerini ortadan kaldırmadığını veya askıya almadığını belirtmek gerekir. Veri sorumluları ve veri işleyenler, alınan tedbirler kapsamında gerçekleştirdikleri veri işleme faaliyetlerini Kanun'a uygun şekilde yürütmeli ve işledikleri kişisel verilere hukuka aykırı olarak erişilmesini ve işlenmesini önlemek için gerekli idari ve teknik tedbirleri almalıdır.

Kurum, veri sorumlularınının başta sağlık verisi olmak üzere, kişisel verileri işlerken aşağıdaki ilkelere dikkat edilmesinin önem arz ettiğini ifade etmiştir:

Temel ilkeler: Salgına karşı alınan tedbirler kapsamındaki veri işleme faaliyetleri, hukuka ve dürüstlük kurallarına uygun olma, doğru ve gerektiğinde güncel olma, belirli, açık ve meşru amaçlar için işleme, işlendikleri amaçla bağlantılı, sınırlı ve ölçülü olma temel ilkelerine uygun yürütülmelidir. Kişisel veriler mevzuatta öngörülen veya işlendikleri amaç için gerekli olan süre kadar muhafaza edilmelidir; işlenmesini gerektiren sebeplerin ortadan kalkması halinde söz konusu kişisel veriler silinmeli, yok edilmeli veya anonim hale getirilmelidir.

Kanuna uygunluk: Kanun'un 5. maddesi kişisel verilerin işleme şartlarını, 6. maddesi de sağlık verilerinin de dâhil olduğu özel nitelikli kişisel verilerin işleme şartlarını düzenlemektedir. Salgınla mücadele kapsamında yürütülen kişisel veri işleme faaliyetleri bu maddelerde belirtilen işleme şartlarına uygun olarak gerçekleştirilmelidir.

Çalışanların sağlık verilerinin açık rıza alınmaksızın işlenmesi halinde, süreç sır saklama yükümlülüğü altında bulunan işyeri hekimlerince yürütülmelidir. Ayrıca, Kişisel Verileri Koruma Kurulu'nun 31 Ocak 2018 tarihli ve 2018/10 sayılı kararında (özel nitelikli kişisel verilerin işlenmesinde veri sorumlularınca alınması gereken yeterli önlemler) belirtilen önlemlerin de alınması gerekmektedir.

Aydınlatma yükümlülüğü: Veri sorumluları salgın süresinde de aydınlatma yükümlülüğünü yerine getirmelidir. İlgili kişiler, kişisel verilerinin toplanma amacı ve saklanma süresi de dâhil olmak üzere kişisel verilerinin işlenmesi hakkında bilgilendirilmelidir.

Gizlilik: Salgına karşı alınan tedbirler kapsamındaki veri işleme faaliyetlerinde kişisel verilerin güvenliğini sağlayacak idari ve teknik tedbirler alınmalıdır. Hastalıktan etkilenen kişilerin verileri açık ve zorunlu bir gerekçe olmaksızın herhangi bir üçüncü kişiye ifşa edilmemelidir. Aynı zamanda, sosyal medya hesapları ve benzeri mecralarda sağlık verileri başta olmak üzere kişisel veriler ile ilgili hukuka aykırı olarak yapılacak paylaşımların 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu kapsamında suç teşkil ettiği unutulmamalıdır.

Veri minimizasyonu: Herhangi bir veri işleme faaliyetinde olduğu gibi, virüsün yayılmasını önleme amacına yönelik gerçekleştirilen veri işleme faaliyetleri de amaçla bağlantılı ve sınırlı ölçüde gerçekleştirilmeli ve gereğinden fazla kişisel veri işlenmesinden kaçınılmalıdır.

Başta Sağlık Bakanlığı olmak üzere Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı gibi diğer kamu kurum ve kuruluşları tarafından açıklanan tüm tedbirler yukarıda belirtilen prensipler çerçevesinde alınmalıdır. Söz konusu tedbirler çalışanların ateşinin ölçülmesi veya son 14 günde yurt dışından gelmiş veya hastalık teşhisi konmuş kişilerle temas eden çalışanlardan beyan alınması gibi adımları içermektedir.

Sıkça Sorulan Sorular

Evden çalışma kapsamında ne tür güvenlik önlemleri alınmalıdır?

Uzaktan çalışma modelinin yaygınlaştığı bugünlerde, uzaktan çalışmanın veri güvenliği açısından doğurduğu risklere karşı gerekli idari ve teknik tedbirlerin alınması gerekmektedir. Uzaktan çalışmanın doğurabileceği risklerin asgariye indirilmesi adına özellikle, sistemler arasındaki veri trafiği güvenli iletişim protokolleriyle gerçekleştirilmeli, sistemlerin herhangi bir zafiyet içermemesi sağlanmalı, anti-virüs sistemlerinin ve güvenlik duvarlarının güncel olması sağlanmalı ve veri güvenliğine ilişkin çalışan farkındalığı artırılmalıdır. Veri sorumluları salgın ile mücadele kapsamında alacakları tedbirlerin Kanun'dan doğan veri güvenliğinin sağlanmasına ilişkin yükümlülüklerini ortadan kaldırmadığını unutmamalıdır.

İşveren, bir çalışanın virüs taşıdığını diğer çalışanlara açıklayabilir mi?

İşveren, iş sağlığı ve güvenliğinden doğan yükümlülükleri kapsamında iş yerindeki vakalara ilişkin olarak gerekli tedbirleri almalıdır ve bu nedenle, virüsten etkilenen bir çalışan varsa, diğer çalışanları bu konuda bilgilendirmelidir. Bilgilendirme yapılırken, ilgili çalışanların ismi belirtilmemeli ve gereğinden fazla bilgi verilmemelidir. İşveren yapacağı bilgilendirmede enfekte bir çalışanın bulunduğu, bu çalışanın evden çalışacağı veya izinde olduğu gibi bilgilere yer verilebilir. Koruyucu tedbirlerin alınması açısından zorunlu olmadığı sürece çalışanın ismi veya şirket içi seviyesi veya ekibi gibi çalışanın kimliğinin tespit edilmesini sağlayacak detaylar paylaşılmalıdır.

İşveren, tüm çalışanlardan ve ziyaretçilerden yakın dönemde Covid-19 virüsünden etkilenen ülkelere gerçekleştirdikleri seyahatlere ve ateş, solunum zorluğu vb. gibi Covid-19 semptomları taşıyıp taşımadıklarına ilişkin bilgi talep edebilir mi?

İş sağlığı ve güvenliğinden doğan çalışanın sağlığını gözetme ve koruma yükümlülüğü kapsamında işveren, çalışanlardan ve ziyaretçilerden söz konusu bilgileri talep edebilir; ancak bilgi talebi ölçülü ve orantılı olmalıdır. Bu kapsamda işlenen her veri, özel nitelikli kişisel veri olmayacak ve özel nitelikli olmayan kişiler verileri açısından (örneğin seyahat edilen ülke bilgisi gibi) Kanun'un 5. maddesindeki işleme şartları uygulama alanı bulacaktır.

İşveren, çalışanların sağlık bilgilerini yetkililer ile paylaşabilir mi?

Bulaşıcı hastalıklara ilişkin ilgili mevzuat çerçevesinde, bildirim esas bulaşıcı hastalıkları taşıyanlara ilişkin kişisel veriler, işveren tarafından ilgili makamlar ile paylaşılabilir.

Veri sorumlularının ilgili kişilerin başvurularına yanıt verme ve Kurum'a karşı yükümlülüklerine ilişkin olarak Kanun'da ve ilgili mevzuatta belirtilen süreler hala geçerli midir?

Kanun ve ilgili mevzuatta belirtilen yasal süreler uzatılmamıştır ve bu nedenle ilgili sürelere riayet edilmesi önem arz etmektedir. Ancak Kurum, ilgili kişi başvuruları için azami yanıt verme süresi olan 30 günlük sürenin ve veri ihlal bildiriminde bulunulması gereken 72 saatlik sürenin uygulanmasında salgının neden olduğu olağanüstü durumu gözeteceğini belirtmiştir.

Stéphanie Beghe Sönmez

Partner

sbeghe@paksoy.av.tr

Neslihan Kasap

Avukat

nkasap@paksoy.av.tr

Bu not sadece bilgilendirme amaçlı olup hukuki görüş içermemektedir. Bu bilgi notundaki konulara ilişkin bir sorunuz olması halinde lütfen bizi arayınız. Tüm hakları saklıdır.

Paksoy Ortak Avukat Bürosu, yerli ve yabancı yatırımcılara Türkiye'de hukuki danışmanlık ve avukatlık hizmeti sağlamak üzere ortak girişimler, şirket birleşme ve satın almaları, rekabet hukuku, gayrimenkul yatırımları, banka ve finans hukuku, enerji mevzuatı, alt yapı yatırımları, ticari ve idari davalar, iş davaları ve vergi uyuşmazlıkları gibi geniş bir yelpazede faaliyet gösteren yerel avukatlık firmasıdır.